

Předmluva

Český statistický úřad vydává již po jedenácté v řadě publikaci zaměřenou na porovnání rozdílů mezi ženami a muži v nejrůznějších oblastech života moderní společnosti. Statistické zkoumání informací tříděných podle pohlaví slouží k naplnění řady cílů. Rozdíly mezi muži a ženami jsou záležitostí nejen fyzickou, ale i kulturní a sociální, spočívají v odlišných životních rolích a preferencích. Tyto odlišnosti se mění v prostoru a čase a mnohé z nich mohou ženám či mužům komplikovat život nebo dokonce znamenat jejich diskriminaci.

Mezi základní principy demokratického státu patří požadavek vytvářet všem jeho občanům rovné příležitosti k uskutečnění jejich životních aspirací, a to bez ohledu na fakt, zda je daný občan ženou či mužem. Statistické údaje zde mohou sloužit dvojím způsobem: za prvé jako podklad pro navrhování příslušných opatření, jako opora pro rozhodování vlády a zákonodárců, za druhé pak jako popis a kontrola toho, jak se daří princip rovných příležitostí obou pohlaví naplňovat v praxi.

Vydáním publikace mimo jiné ČSÚ plní ustanovení bodu 7.3 usnesení vlády č. 456/2001 ze dne 9. 5. 2001 „Aktualizace opatření o plnění priorit a postupů vlády při prosazování rovnosti mužů a žen“, kterým vláda uložila ČSÚ pravidelné publikování statistických dat o ženách a mužích.

Letošní vydání publikace *Zaostřeno na ženy, na muže* přináší aktualizované statistické informace získané ze statistických šetření v časové řadě, jež končí zpravidla rokem 2009. Stejně jako v minulém ročníku v publikaci naleznete ve všech kapitolách vybrané tabulky mezinárodního srovnání. Některé jsou pozměněny, jiné jsou zcela nové, podle toho, jak byla požadovaná data k dispozici.

Kromě aktualizace časových řad došlo i k některým dalším změnám.

V kapitole 6 došlo k aktualizaci dat za odsouzené, a to jak podle počtu předchozích odsouzení, tak podle úrovně dosaženého vzdělání. Tato data nemohla být několik let aktualizována a je zde zlom v časové řadě.

Některé nové údaje se objevují v kapitole Zdraví. Jedná se zejména o výdaje pacientů za regulační poplatky ve zdravotnictví podle pohlaví a věku.

K drobným změnám došlo také v kapitole věnované informačním technologiím.

V oddíle nazvaném Volná jízda se nově objevila data z posledního Ad-hoc modulu VŠPS.

V poslední části publikace jsou zařazeny vybrané informace z výsledků některých sociologických výzkumů a šetření s genderovou problematikou. Již šestým rokem jsou k dispozici vybrané informace z výzkumu MPSV ČR nazvaného **Trendy sociálně politických mechanismů ovlivňujících genderové vztahy**, kde se zjišťuje postoj žen a mužů k možnosti získat práci odpovídající jejich kvalifikaci a schopnostem v závislosti na věku, vzdělání a rodinného stavu respondentů. Dále jsou zde prezentovány otázky na výskyt domácího násilí a na postoj respondentů k této problematice.